

MB „Mažųjų ugdymas“

Vadovė Rasa Jurevičiūtė – Buikienė

Pristato neformalaus ugdymo edukacinę programą 3-7m vaikams:

„Daržoviukai“

Neformalus ugdymas (papildomos edukacinės programos) pasižymi tikslingu poveikiu, tačiau jis nėra apibrėžiamas ir prognozuojamas. Ši veikla turi psichologinio pobūdžio privalumų. Nėra vaikams primestų gniuždančių ryšių. Visiems veiklos dalyviams keliami vienodi reikalavimai. Papildomas ugdymas ypatingas tuo kad jis veikia asmenybę neturėdamas išankstinio tikslingumo elementų. Vaikas net nejaučia, kad yra veikiamas mikro ir makro aplinkos. Papildomo ugdymo sistema sudaro puikias galimybes maksimaliai integruoti visų ugdymo veiksmų poveikį asmenybei. Bene svarbiausia jo funkcija yra vaiko socializacija t.y. įaugimas į konkrečią sociokultūrinę terpę. Per socializaciją vaikas mokosi veikti kaip visuomenės narys, mokosi gyventi su kitais.

Kad vaikas būtų sėkmingai ugdomas, **privalome užtikrinti keletą pagrindinių veiksnių ir poreikių**: saugumą, kasdieninę dienotvarkę, pasitikėjimą vaiko geba, iniciatyvos skatinimą, žaidimą.

Siekiant užtikrinti vaikų fizinį bei emocinį saugumą, programos yra vedamos vaikams gerai pažįstamoje aplinkoje (darželio salėje, grupėje ar kt. įprastoje vietoje), kartu dalyvaujant ir auklėtojoms ar kitam darželio personalui, kuriuo vaikai pasitiki. Programos dalyviai niekur nevyksta ir praktiškai nėra keičiama dienos darbotvarkė.

Pagal prigimtį, kiekvienas vaikas ugdomi pats, bendraudamas su bendraamžiais draugais ir mokydamasis iš vyresniųjų. Todėl MB „Mažųjų ugdymas“ nusistatė šiuos edukacinių programų **prioritetus**:

1. Skatinti kiekvieno individo kūrybiškumą
2. Pastebėti tobulėjimą
3. Užtikrinti savarankiško darbo galimybę.

Taip pat nustatyti šie **tiksiai ir uždaviniai programoje**:

1. Susipažinti su Lietuvoje augančiomis daržovėmis
2. Išsiaiškinti daržovių naudą sveikatai
3. Pažinti daržovių spalvas ir formas
4. Sužinoti apie sveikiausią gėrimą
5. Sužinoti kodėl kenkia saldus ir sūrus, daug riebalų turintis maistas

Pasiekimų aprašas:

Po programos „Daržoviukai“ dalyviai sugebės: atpažinti nesveiką maistą ir nusakyti, kodėl jo vartoti nepatartina. Vaikai žinos, kuo naudingos daržovės ir kokių vitaminų jos turi. Gebės papasakoti, kokia daržovė ir kam teikia didžiausią naudą. Mokės nusakyti daržovės formą ir spalvą. Mokės spręsti, pasitelkę loginį mąstymą. Įtvirtins 3 kertinius sveiko gyvenimo pagrindus: maistas, judėjimas ir poilsis. Dalyviai nesidrovės paaiškinti draugui, kuris ne taip greitai suvokia ryšius. Grupė taps draugiškesnė.

Programos metu **ugdomos pažinimo** (leidžiama tyrinėti ir atrasti, daryti išvadas), **komunikavimo** (išklausa nuomonė, jai argumentuotai prieštaraujama arba pritariama) ir **sprendimų priėmimo kompetencijos** (sveikas ar nesveikas maistas, vartoti ar verčiau nevartoti tam tikro produkto).

Programos vedėja žaidimo ir vaidybos pagalba **smagiai ir kūrybingai** įtraukia vaikus į darbą, **padrąsindama** ir pati atlieka vaikams siūlomas užduotis. Darbo metu **pripažįstamas** kiekvieno **vaiko individualumas**, nei vienas vaikas neverčiamas daryti to, ko jis nenori ar nesugeba.

Programos metu įvairiose situacijose **skatinamas vaiko mąstymas**, tam tikru metu užduodant klausimus, kurie reikalauja:

mąstyti greitai, išsakyti daug idėjų per ribotą laiką (programoje vedėja užduoda klausimą: kokios spalvos būna pomidorai? Galimi atsakymai: žali, geltoni, raudoni, dideli, maži, neprinokę.... Burokėlis raudonas, kaip? Atsakymai: kraujas, širdis, liežuvis....);

mąstyti lanksčiai, pažvelgti į reiškinį įvairiais aspektais (Bulvė yra sveika, ji saugo širdelę, tačiau jei bulvė kepama riebaluose, jei ji stipriai pasūdoma (kaip Čipsas), tuomet ją valgyti tampa nesveika, nes riebalai ir druska kenkia širdžiai);

mąstyti originaliai, ugdyti gebėjimą pateikti savo siūlymus (Kaip išsaugoti daržoves žiemai, kada jos neauga? Galimi atsakymai: laikyti rūsyje, užraugti, sudėti į stiklainius vasarą, užšaldyti, nusipirkti daržovių parduotuvėje.... Ką daryti, jei nori citrininio/braškių gėrimo, o vanduo be skonio? Atsakymai: į vandenį įdėti citrinos, uogienės, virti kompotą....).

Programa **ugdo vaikų savidiscipliną**: reikia būti kantriam ir susikaupusiam, dalyvauti veikloje; **moko** atsispirti saldiems gazuotiems gėrimams ir traškučiams; **padeda rasti alternatyvų**: traškios morkų, burokėlių lazdelės; **moko kritiškai mąstyti**: ar geltona limonado spalva reiškia, kad jis turi vit. A? Ar paveikslėlis ant buteliuko iš tiesų parodo iš ko pagamintas limonadas? Ar traškučių pakelyje rasime kumpio, kuris pavaizduotas paveikslėlyje? Kodėl traškutis kvėpia sūriu, nors sūrio ant traškučio nėra?

Mūsų **tikslas- plėsti vaikų akiratį**, juk daržoves galima valgyti žalias, tada jos traškios, galima virti, galima kepti, galima užraugti. Iš daržovių galima pasigaminti daugybę patiekalų (vaikai dalinasi savo mėgstamų valgių receptais). Paraginti nevalgius vaikus paragauti, išbandyti naują skonį. Draugėje vaikai išdrįsta paragauti tai, kas jiems yra neįprasta. Draugėje lengviau priimti teisingą sprendimą (atsisakyti nesveiko maisto – išvyti Čipsą ir Kolą, nes jie yra apgavikai), atsisakyti žalingų įpročių (gerti daug gazuotų ir saldžių gėrimų, nes jie maloniai nuteikia gomurį)...

3-4 metų vaikai žais žaidimą: agurkas-kopūstas-žirnelis, **padedantį suprasti formą**: ilgas-storas-mažas.

Programos vedėja neturi jokių išankstinių nusistatymų, tad vaikai veiklos metu gali pristatyti ir atskleisti save nekasdieniškai.

Programa padės dalyviams įgyti visuminę sveikatos sampratą, išsiugdyti sveikatai naudingus gebėjimus, įpročius bei nuostatas, atsakomybę už savo ir kitų sveikatą, paskatinti juos rinktis sveiką gyvenimo būdą.

MB „Mažųjų ugdymas“ paruoštos neformaliojo ugdymo programos atitinka Neformaliojo vaikų švietimo koncepcijos uždavinius ir principus.

Plačiau:

Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija

http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=421877

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas

http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=395105&p_query=&p_tr2=

„Švietimo teisės aktai nenumato, kad neformaliojo ugdymo programos būtų vertinamos, sertifikuojamos ar kitaip nustatomos jų atitiktys“

Švietimo ir mokslo ministerija

Neformaliojo ugdymo ir švietimo pagalbos skyrius

Vyr. specialistė Aušra Birietienė